

هپاتیت چیست

به التهاب و ورم کبد هپاتیت گفته می شود

علل مختلف: ابتلاء به انواع ویروس هپاتیت، مصرف الکل، داروها و سموم و.. موجب التهاب کبد یا هپاتیت می شود

هپاتیت دارای پنج سویه اصلی ویروس است که شامل A، B، C، D و E است

هپاتیت B و C و سپس A شایع ترین هستند

علائم کلی هپاتیت

کاهش اشتها ✓

ضعف و خستگی ✓

تهوع ✓

استفراغ ✓

درد مبهم در قسمت فوقانی شکم ✓

تب ✓

زردی بدن و ملتحمه ✓

دردهای مفصلی یا عضلانی ✓

راههای انتقال

A هپاتیت

- خوردن غذای آلوده
- خوردن آب آلوده
- تماس نزدیک با فرد مبتلا

B هپاتیت

- خون (انتقال خون، سرنگ مشترک)
- مادر به جنین
- تماس جنسی

C هپاتیت

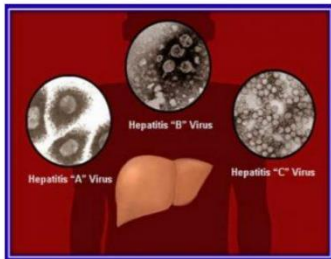
- تماس جنسی
- خون
- مادر به جنین

هیاتیت چیست

بیمارستان ایرانشهر

هیاتیت B چیست؟

گروه هدف: بیمار / همراه
تهیه و تنظیم: واحد آموزش بیمارستان ایرانشهر

ناقلین هیاتیت باید به موارد زیر توجه نمایند:

برای بررسی وضعیت کار کبد خود جهت انجام معاینات و انجام آزمایشات خونی هر شش ماه یکبار به پزشک مراجعه نمایند. کلیه اعضای خانواده باید بر علیه هیاتیت ((بی)) واکسینه شوند. در صورت مراجعه به دندانپزشک، آزمایشگاه، پزشک و اصولاً هر جای دیگری که خطر انتقال ویروس به دیگران وجود دارد، حتماً او را از وجود ویروسی هیاتیت در بدن خود آگاه نمایند. از مصرف مشروبات الکلی و استعمال دخانیات جدا پرهیز نمایند. از اهدای خون خودداری نمایند. افراد چاق باید تلاش کنند تا اضافه وزن خود را کاهش دهند. از وسایل لوازم شخصی مثل سرنگ، تیغ، مسواک، ریش تراش، حوله و... هرگز به صورت مشترک استفاده نکنند.

منابع: کتاب راهنمای جامع هیاتیت B برای عموم

آدرس: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به سه راه طالقانی، خیابان جوادکارگر
تلفن: ۰۲۱-۷۷۶۰۸۰۶۱-۹ شماره: ۰۲۱-۷۷۶۰۷۰۱۶
www.Iransharhospital.com
info@Iransharhospital.com

بهترین راه مقابله با ابتلا به بیماری هیاتیت ((بی)) تزریق واکسن آن است به همین دلیل واکسیناسیون آن در کلیه نوزادان و افراد در معرض خطر انجام میشود. معمولاً در سه نوبت و به فواصل یک ماه و ۶ ماه پس از اولین تزریق میباشد.

تمام نوزادان تازه متولد شده کودکان کوچکتر از ۸ سال کارکنان بهداشتی - درمانی باید واکسن تزریق نمایند.

چند تذکر

- ناقلین هیاتیت ((بی)) می توانند ازدواج کنند ولی همسر آنان باید بر علیه این بیماری واکسینه شده و از تاثیر مثبت واکسن مطمئن شد. خطر انتقال عفونت در زندگی زناشویی سالم بسیار کم است.
- بر روی همه زنان باردار از نظر هیاتیت ((بی)) ضروری است تا در صورت کشف عفونت از انتقال بیماری به نوزاد پیشگیری شود.
- بهتر است خانم های مبتلا به هیاتیت ((بی)) اگر به تعداد کافی فرزند دارند از حاملگی مجدد خودداری نمایند.
- ناقلین هیاتیت میتوانند مثل بقیه مردم زندگی کنند.
- افراد از اهدای خون با هدف کشف بیماری خودداری کنند و تنها با انجام آزمایش خون بی به وضعیت خود بپردازند.
- بدنبال کشف یک مورد HBsAg مثبت در خانواده، انجام این آزمایش در خواهر، برادر، والدین، همسر و فرزندان ضروری است.
- انجام آزمایش خون قبل از تلقیح واکسن ضد هیاتیت ((بی)) توصیه میشود.

انجام بیوسی کبد در مبتلایان به هیاتیت حد و ناقلین هیاتیت توصیه نمیشود، ولی در موارد مزمن می تواند اطلاعات مفیدتری در اختیار پزشک قرار دهد. امروزه از روشی غیر تهاجمی و بدون درد و با درصد دقت بالاتر به نام ((فیبرواسکن)) استفاده میشود.

چرا در افراد مبتلا، برای خواهر، برادر، پدر و مادر انجام آزمایش ضروری است؟

ممکن است در دوران کودکی و بصورت مشترک ابتلا صورت گرفته باشد و بهتر است همه افراد برای یکبار در طول عمر خود آزمایش هیاتیت ((بی)) بدهند.

راه های انتقال:

انتقال از راه خون و فرآورده های خونی:

سابقه تزریق خون آلوده به ویروس، استفاده از سرنگ مشترک جهت تزریق، خالکوبی و تاتو کردن یا سوراخ کردن گوش با وسایل آلوده، استفاده از مسواک یا تیغ ریش تراشی که میتواند آلوده به خون باشند و فرورفتن اتفاقی سوزن آلوده به ویروس در بدن. خوشبختانه تزریق خون به دلیل بررسی خونها عامل ابتلا نیست. انتقال از طریق مادر آلوده به نوزاد:

این راه مهمترین راه انتقال بیماری هیاتیت ((بی)) در ایران است. انتقال از راه جنسی:

ویروس هیاتیت در ترشحات بدن از قبیل: مایع منی و ترشحات مهبل وجود دارد. عدم رعایت اصول صحیح فعالیت جنسی و یا بی بندوباری جنسی میتواند موجب انتقال هیاتیت شود.

انتقال از طریق اقدامات دندانپزشکی:

انجام اقدامات دندانپزشک در مراکزی که از وسایل غیر بهداشتی و باروشهای غیر صحیح وسایل خود راضی عفونی می نمایند، میتواند موجب انتقال بیماری شود.

انتقال در بین اعضای خانواده: ویروس هیاتیت در اثر برخورد های ساده روزانه مانند صحبت کردن، دست دادن، " بوسیدن در آغوش گرفتن و یا درمکنهایی مانند استخرها منتقل نمیشود.

استفاده از سرنگ مشترک: متأسفانه در برخی موارد مشاهده شده که برخی ورزشکاران جهت تزریق داروهای تقویتی از سرنگ تزریقی به صورت مشترک استفاده میکنند

کبد چیست؟

کبد عضوی است که در بسیاری از فعالیتهای حیاتی بدن مانند مقابله با عفونت ها، متوقف کردن خونریزی، پاک کردن خون از سموم و داروها و ذخیره انرژی در بدن نقش دارد.

هیاتیت یعنی چه؟

هیاتیت به معنای التهاب کبد است که فعالیتهای آن را مختل می سازد. این بیماری به علتهای مختلفی ایجاد میشود. یکی از این علتهای الودگی به ویروس هیاتیت بی است.

علائم و نشانه ها

بیماری هیاتیت بی می تواند بدون علامت باشد و یا علامتی بسیار شدید همراه با گرفتاری شدید کبدی ایجاد کننده معمولاً پس از ورود ویروس به درون بدن و پس از یک دوره نهفتگی، علامتی شبیه سرماخوردگی مثل ضعف، خستگی، احساس کسالت، بی اشتها، تب، درد عضلانی، التهاب مفاصل و بشورت پوستی ممکن است ایجاد شود. پس از مدتی مرحله دوم علامت بصورت زردی و پهلو درد علامت مقدما می باشد. همراه تیره شدن رنگ ادرار یا کم رنگ شدن مدفوع بروز مینماید. بعد از این مرحله بیمار وارد دوره نقاهت میشود.

تشخیص هیاتیت ((بی))

در اغلب موارد تشخیص آلودگی به ویروس هیاتیت بی " به دنبال اهدای خون و یا انجام تست آزمایشگاهی رخ می دهد و این افراد معمولاً هیچگونه علامتی نداشته و از آلوده بودن خود تعجب می کنند. یکی از روش های تشخیصی این بیماری اندازه گیری آنتی است. اندازه گیری آنتی بوم HBSAg از سطحی این ویروس یعنی های کبدی می تواند نشانه ای مفید جهت تعیین وجود بیماری در کبد باشد. در صورت افزایش سطح خونی آنتی بوم های کبدی یا وجود اختلال در سونوگرافی کبد، انجام آزمایش بی - سی - آر ضروری است.

هیاتیت و انتقال داخل خانواده

اگر در خانواده یک فرد ناقل هیاتیت وجود داشته باشد، امکان انتقال بیماری به سایر افراد خانواده وجود دارد و نحوه انتقال از طریق ورود خون فرد ناقل هیاتیت به مخاط و یا خون فرد سالم است. البته با تزریق واکسن به افراد این انتقال صورت نمیگیرد.

ازدواج و هیاتیت ((بی))

اصولاً معاشرت برای افراد مبتلا به هیاتیت ((بی)) ممنوع ندارد. ازدواج برای دختران و پسران مبتلا به هیاتیت ((بی)) ممنوع ندارد و طرف مقابل باید آزمایش داده و پس از آن تحت واکسن هیاتیت ((بی)) قرار گیرد.

ضد عفونی کردن لباسها و وسایل آلوده

برای ضد عفونی کردن وسایل و لباسها، میتوان پس از تمیز کردن لکه های خون و سایر مواد، لباسها را در آب جوشانده و یا به مدت نیم ساعت آنها را در محلول آب ژاول نیم درصد یا ماده ضد عفونی کننده لباس قرار داد.

در اغلب افراد عفونت از مادران آلوده به نوزادان منتقل میشود و تا سالها علامتی دیده نمیشود. در برخی موارد نیز به دنبال هیاتیت حاد و ویروسی فرد ناقل بیماری میشود.

درمان هیاتیت ((بی))

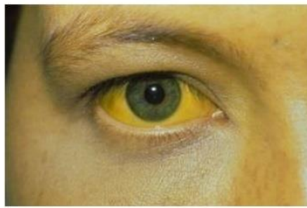
هیاتیت نیاز به درمان دارد در صورت عدم درمان، امکان پیشرفت به سمت سیروز (تنبلی کبد) وجود دارد و در برخی شرایط که سیروز پیشرفت میکند، پیوند کبد درمانی خواهد بود.

هیپاتیت چیست

بیمارستان ایران شاهر

هیپاتیت C چیست؟

گروه هدف: بیمار / همراه
تیم و تنظیم: واحد آموزش بیمارستان ایران شاهر

شش نوع مختلف از ویروس هیپاتیت (سی) وجود دارد، نوع ۱، ۲، ۳، ۴ در سراسر جهان یافت میشود. نوع ۴ در آفریقای شمالی دیده میشود، نوع ۵ در آفریقای جنوبی نوع ۶ در آسیا شایع است. بخش مهمی از درمان هیپاتیت (سی) به مراقبت فرد از خود بستگی دارد. بیمار میتواند با انجام ورزش مصرف غذا و میوه های سالم، ترک دخانیات، پرهیز از مصرف الکل، مواد مخدر و داروهایی که موجب آسیب کبدی میشوند، از آسیب بیشتر کبد جلوگیری کرده و وضعیت بهتری داشته باشد.

سال ۱۴۱۰ سال ریشه کنی هیپاتیت سی در ایران

هیپاتیت C

منابع: کتاب راهنمای جامع هیپاتیت C برای عموم

آدرس: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به سه راه طالقانی، خیابان جوادکارگر
تلفن: ۰۲۱-۷۷۶۰۸۰۶۰-۹ نمابر: ۷۷۶۰۷۰۱۶
www.Iransharhospital.com
info@Iransharhospital.com

۴

راههای پیشگیری از انتقال ویروس

- زخم و بریدگی پوست را خودتان بانسازمان کنید. در صورت نیاز به کمک برای پانسمان زخم از دستکش استریل استفاده شود.
- در صورتیکه به این بیماری مبتلا هستید، خون، پلاسما، اعضای بدن یا بافت اهدا نکنید.
- از سرنگ مشترک استفاده نکنید.
- از ریش تراش، مسواک و لوازم شخصی دیگران بطور مشترک استفاده نکنید.
- مواظب باشید در داخل خانه به صورت اشتباهی از مسواک همدیگر به صورت مشترک استفاده نکنید. بهترین است محل نگهداری مسواک و رنگ آنها متفاوت باشد.
- بیاد داشته باشید هیپاتیت (سی) واکنش ندارد لذا پیشگیری از آلودگی دیگران با عمل به توصیه های بهداشتی برعهده شماست غیر تهاجمی و بدون درد و یا درصدمت بالاتر به نام (فیبروز/اسکن) استفاده میشود.
- در صورتیکه دستورات ساده بهداشتی رعایت شود، شانس برای انتقال هیپاتیت (سی) بین افراد خانواده باقی نمی ماند. درجه مواردی بیمار مبتلا به هیپاتیت (سی) باید با اورژانس تماس بگیرد:

• خونریزی از مقعد یا استفراغ خونی (خونریزی گوارشی)
• درمورد گیجی شدید یا توهم

هیپاتیت (سی) با داروهای خوراکی جدید قابل درمان است

در اکثر موارد قابل درمان است و میزان پاسخ به درمان، به میزان آسیب کبدی بیمار، مقدار ویروس موجود در بدن وی و نوع ویروس هیپاتیت (سی) که فرد به آن مبتلا شده است بستگی دارد.
هیپاتیت C بهتر از هیپاتیت B به درمان پاسخ می دهد

۵

کبد چیست؟

کبد عضوی است که در بسیاری از فعالیت های حیاتی بدن مانند مقابله با عفونت ها، متوقف کردن خونریزی، پاک کردن خون از سموم و داروها و ذخیره انرژی در بدن نقش دارد.

هیپاتیت C؟

هیپاتیت به معنای التهاب کبد است که فعالیت های آن را مختل می سازد. این بیماری به علت های مختلفی ایجاد میشود. یکی از این علت ها آلودگی به ویروس هیپاتیت سی است. این ویروس همچنین میتواند موجب آسیب های دائمی مثل سیروز (تاریکی) کبد گردد.

دو نوع هیپاتیت (سی) وجود دارد: نوع اول هیپاتیت (سی) حاد نامیده میشود و به معنی عفونت کوتاه مدت است. علائم این مرحله شبیه به آنفلوآنزای خفیف است. نوع دوم که هیپاتیت سی مزمن نامیده میشود به این معناست که فرد به نوعی عفونت جدی تر و طولانی مدت مبتلا شده است. اکثر بیماران وارد مرحله مزمن میشوند ولی همچنان بدون علامت باقی می مانند، به همین علت در بسیاری از موارد دیده میشود که فرد ۱۵ سال یا بیشتر تشخیص داده نشده باقی می ماند و بصورت اتفاقی، بعد از اهداء خون یا بررسی کامل پزشکی متوجه ابتلا به هیپاتیت (سی) می گردد و افرادی که علامت هستند، برای تشخیص قطعی هیپاتیت (سی) باید خون بیمار با آزمایش مورد بررسی قرار گیرد

علائم و نشانه ها

خستگی، تب اندک، سر درد، گلو درد خفیف، کاهش اشتها، تهوع، استفراغ درد قسمت فوقانی راست شکم (روی کبد)، دردهای مفاصل، خارش پوست، درد عضلانی، ادرار پررنگ و زردی (حالتی که در آن پوست و سفیدی چشم بیمار به سمت زردی می رود)

۲

هیپاتیت (سی) به آهستگی موجب آسیب کبد بیمار می شود. حدود ۸۵ درصد افرادی که وارد مرحله مزمن بیماری میشوند، پس از ۲۰ سال یا بیشتر دچار آسیب شدید کبدی و اسکار کبدی (سیروز) میشوند.

راه های انتقال:

شایعترین راه انتقال روش تزریقی است که بیش از ۵۰ درصد موارد را شامل میگردد. **شیردهی موجب انتقال هیپاتیت (سی) نمیشود.** این ویروس از طریق بغل کردن، بوسیدن، سرفه یا عطسه کردن و آب یا غذای مشترک منتقل نمی شود. این ویروس در محیط خارج از بدن و درون خون خشک شده و مدت زیادی زنده می ماند، ولی با جوشاندن در ۱۰۰ درجه سانتی گراد و به مدت ۵ دقیقه از بین میرود. در اغلب موارد هیپاتیت سی از همسر به طرف مقابل منتقل نمی شود بنابراین فرد آلوده به هیپاتیت (سی) **میتواند ازدواج کند و میتواند بچه دار شود** ولی باید توصیه های بهداشتی را رعایت کند. افراد متاهل جهت بچه دار شدن، با پزشک معالج خود مشورت کنند.

• شایعترین روش انتقال استفاده از سرنگها یا دیگر وسایل که جهت تزریق دارو و مواد غیر مجاز به صورت مشترک به کار میروند. خالکوبی، حجامت، تاتو کردن، سوراخ کردن گوش، خدمات پزشکی و دندانپزشکی در محل های نامطمئن و یا وسایل آلوده.

• دریافت خون یا عضو اهدائی آلوده قبل از سال ۱۳۷۵
• تماس پزشکیان و کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی با خون فرد آلوده
• در موارد نادر از مادر آلوده به هیپاتیت (سی) به نوزادش در حین زایمان.

۳

• اگر شک به ابتلای خود به هیپاتیت (سی) دارید، از اهدای خون خودداری کرده و آزمایش دهید.
• متأسفانه برخی از ورزشکاران جهت تزریق داروهای تقویتی از سرنگ مشترک استفاده میکنند که یکی از راه های ابتلا می باشد.

در ۲۰ درصد موارد، علت برای ابتلا یافت نمیشود. اغلب کسانی که آلودگی به هر دو ویروس دارند معنادار تزریقی هستند. بررسی از نظر عفونت HIV نیز مهم است. تاکنون واکنشی ساخته نشده که بتواند در برابر ویروس هیپاتیت (سی) مصونیت ایجاد کند.

کدام ویروس هیپاتیت بیشتر از راه جنسی منتقل میشود؟
موارد هیپاتیت (سی) ناشی از تماس جنسی غالباً در افرادی که شرکای جنسی متعددی دارند دیده میشود. با توجه به شباهت راه های انتقال هیپاتیت و ویروس عامل بیماری ایدز، بسیاری از مبتلایان به ویروس ایدز بطور همزمان به ویروس هیپاتیت (بی) و (سی) هم آلوده اند؛ که این امر موجب تشدید علائم و مشکلات بیماران و کوتاه تر شدن عمر آنان میشود.

در صورتیکه لباس یا شینی دیگر به خون فرد آلوده آغشته شود، در ابتدا باید خون را با آب سرد در حالیکه دستکش به دست است کاملاً شست. چون ویروس در خون خشک شده هم تاملتی باقی می ماند، بنابراین باید خون کاملاً پاک شود سپس با **دو روش** می توان وسیله را ضد عفونی کرد: ۱- استفاده از مواد ضد عفونی کننده مانند مایع سفید کننده و مواد کلر دار برای مدت ۲۰ دقیقه.

۲- جوشاندن برای مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه

۲